

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 43P/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220201650
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7220201650.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. Q., I.. XX.XX.XXXX, X. Q., I.. XX.XX.XXXX, N. Q.T., I.. XX.XX.XXXX F. G. Q., I.. XX.XX.XXXX, O. G. Z. Y. R., N., aktuálne bytom v nelegálnej osade za Malou stanicou, všetci zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, deti rodičov: F. Q., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. Y. R., N., F. Z. O. I. T. E. W. M., T.: I., v konaní na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, o uloženie výchovného opatrenia a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Nariaďuje matke, F. Q., I.. XX.XX.XXXX, odovzdať maloleté deti: W. Q., I.. XX.XX.XXXX, X. Q., I.. XX.XX.XXXX, N. Q., I.. XX.XX.XXXX F. G. Q., I.. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Michalovce, Františka Kubača 7, Michalovce.

Ukladá navrhovateľovi bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 25.02.2020, doručeným Okresnému súdu Košice II elektronicky dňa 25.02.2020 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately / ďalej len „úrad“/ navrhol vo veci samej rozhodnúť tak, že súd uloží maloletým deťom výchovné opatrenie v zmysle ust. § 37 ods. 3 písm. b) zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a to na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov. Súčasne navrhol nariadiť neodkladné opatrenie podľa ust. § 367 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), ktorým súd nariadi matke mal. detí odovzdať mal. deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Michalovce.

2. Návrh vo veci samej ako aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil navrhovateľ predovšetkým potrebou okamžitého zabezpečenia starostlivosti v zmysle zdravého psychosociálneho vývinu detí, ktorých matka hrubým spôsobom zanedbáva ich výchovu, za súčasnej absencie rodičovskej spôsobilosti a záujmu o maloletých, čím sú ich zdravie a život ohrozené.

3. Úrad uviedol, že dňa 24.02.2020 na základe anonymného podnetu o zanedbávaní nevyhnutných potrieb maloletých detí zo strany matky vykonal zisťovanie aktuálnych pomerov maloletých detí, primárne na ulici N. X v Košiciach, kde sa rodina po strate bydliska od polovice januára 2020 zdržiavala u matkinej vzdialenej príbuznej O. Q., nar. 01.08.1976, ktorá uviedla, že matka sa bez udania dôvodov odsťahovala k svojmu aktuálnemu druhovi W. Q., I.. XX.XX.XXXX do domácnosti jeho rodičov situovanej v nelegálnej osade pri Malej stanici a poukázala na nevyhovujúce podmienky ich súčasného bývania. Vykonaním šetrenia na tejto adrese úrad zistil, že matka sa tu zdržiava s maloletými deťmi od 08.02.2020 a to v domácnosti rodičov jej druha, L. Q., rod. Q., I.. XX.XX.XXXX F. Q. Q., I.. XX.XX.XXXX.

Ide o jednoizbový svojpomocne postavený príbytok zo zvyškového stavebného materiálu, tepelne dostatočne izolovaný, avšak materiálne vybavený výlučne nevyhnutným opotrebovaným nábytkom, vykurovaný pieckou na drevo, ktorá slúži aj na prípravu teplej stravy. Miestnosť je elektrifikovaná obmedzene, prostredníctvom generátora. Podlahy sú tvorené udupanou hlinou, lokálne pokryté hygienicky neudržovanými kobercami. Bývajúcí majú obmedzený prístup k pitnej vode z funkčnej studne od bývajúcich z vedľajšieho príbytku. Rodičia druhá matky vykonávajú osobnú starostlivosť o 5 maloletých detí, z ktorých sú 2 vykonávajúce povinnú školskú dochádzku, v domácnosti sú prítomné aj ich 2 ďalšie dcéry a to plnoletá I. Q., I. XX.XX.XXXX, vykonávajúca celodennú starostlivosť o dve maloleté deti a maloletá L. Q., I. XX.XX.XXXX vykonávajúca celodennú osobnú starostlivosť o jedno maloleté dieťa. Matka však od obdobia nastahovania sa do ich domácnosti nejaví o synov náležitý záujem, nakoľko sa počas dní zdržiava mimo bydliska, nezabezpečuje pre nich ani nevyhnutné stravovanie, náhradné oblečenie, maloletí nemajú v aktuálnom bydlisku vytvorené žiadne zásoby osobných predmetov určených na uspokojenie ich nevyhnutných potrieb, v čase prítomnosti úradu vykazovali hrubo zanedbanú osobnú hygienu.

4. Zo šetrenia úradu súd zistil, že matka je nezamestnaná, neevidovaná úradom ako uchádzačka o zamestnanie, odkiaľ aktuálne poberá prídavky na 4 deti vo výške 99,80 Eur mesačne, pričom časť tejto sociálnej dávky je jej poskytovaná prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu v podobe nákupu potravín, hygienických prostriedkov z dôvodu vykazovaného záškoláctva u 3 najstarších synov. Z uvedeného dôvodu bola matka v minulosti opakovane odsúdená pre spáchanie prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp. zn. 1T/12/2019 zo dňa 23.05.2019, ktorým jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov a pre spáchanie totožného prečinu bolo voči matke uznesením OR PZ, odbor kriminálnej polície Košice, ČVS: ORP-860/2-VYS-KE-2019, zo dňa 24.07.2019 vznesené opätovné obvinenie. Maloleté deti navštevujú základnú školu na Podjavorinskej ulici v Košiciach, kde W. V. Ž. X. L., X. X. L. F. N. X. ročníka, v jedálni majú zabezpečenú možnosť stravovania, v oblasti vzdelávania neprosievajú, nemajú osvojené základné vzdelávacie zručnosti, najmä pre ich nadmernú neúčast' na vyučovaní. Sú zanedbané aj v oblasti ostaných základných potrieb ako nedostatočná osobná hygiena, či celkové zaopatrenie zo strany matky. Maloletý G. doposiaľ nenavštevoval žiadne predškolské zariadenie. Primárnu zdravotnú starostlivosť im poskytuje všeobecná lekárka pre deti a dorast MUDr. Zuzana Šašalová, ktorá poukázala na hrubé zanedbanie starostlivosti matky pri zabezpečení povinných očkovaní, najmä u 2 najstarších synov. Z doterajších dvoch pomerov matky pochádzalo 7 maloletých detí. Matkou označovaným otcom troch najstarších detí je W. K., I. XX.XX.XXXX, ktorý sa dlhodobo nezaujíma o ich pomery. Matkou označovaným biologickým otcom maloletého G. V. G. G., I. XX.XX.XXXX, t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, Floriánska 18 na základe uznesenia Okresného súdu Košice II, sp. zn. 5Tp/4/2020. Z pomeru matky s menovaným pochádzali aj ďalšie tri maloleté deti Q. - O., I. XX.XX.XXXX, N., I. XX.XX.XXXX F. N., I. XX.XX.XXXX, N. X.F. XX.XX.XXXX tragicky zomreli pri požiari príbytku.

5. V závere úrad uviedol, že dôvodom umiestnenia maloletých detí do Centra pre deti a rodiny je skutočnosť, že maloleté deti sa aktuálne nachádzajú v nedostatočne sytenom výchovnom prostredí, v ktorom nie sú ich matkou zabezpečené ani ich základné potreby, či nevyhnutný dozor nad spôsobom trávenia voľného času. V širšom rodinnom prostredí maloletých sa nenachádza žiadna osoba známa ich potrebám, denného režimu, ktorá by bola spôsobilá ich do budúcnosti aj primeraným spôsobom zabezpečiť v podobe výkonu ich náhradnej osobnej starostlivosti.

6. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

7. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 325 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa ust. § 328 ods.1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa ust. § 329 ods.1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Podľa ust. § 329 ods.2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa ust. § 360 zákona č. 161/2015 Z.z. CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa ust. § 367 ods. 1 až 4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

16. Aktívna legitímácia navrhovateľa vyplýva z ust. § 5 ods. 7 zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti v spojení s ust. § 73 ods. 2 písm. d) bod 1 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

17. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré konanie upravuje CMP („Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých“), za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov.

18. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

19. Po oboznámení sa s návrhom má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a súčasné pomery maloletých detí je potrebné bezodkladne upraviť. Výsledky miestneho šetrenia navrhovateľom preukazujú potrebu umiestnenia maloletých detí do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Michalovce. Súd má za osvedčené, že matka maloletých detí im nie je schopná zabezpečiť nevyhnutnú starostlivosť, otec maloletých nie je v rodných listoch uvedený a v širšom rodinnom prostredí sa nenachádza žiadna osoba, ktorá by bola spôsobilá ich do budúcnosti primeraným spôsobom zabezpečiť v podobe výkonu ich náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľ v návrhu osvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov a potrebu zásahu súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia tým, že uviedol skutočnosti, ktoré potvrdzujú nutnosť umiestnenia mal. detí v ústavných podmienkach. Súd preto v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Michalovciach.

20. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov súd uložil s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.